

ROUTEKAART PEUTERCONSULENT IN CULEMBORG	
Context	De gemeente Culemborg wil alle kinderen van vier jaar een goede start laten maken op de basisschool. Vooral voor de kinderen die extra ondersteuning hebben is het van belang dat de overstap van peuterspeelzaal/kinderopvang naar het basisonderwijs goed verloopt. De gemeente en het samenwerkingsverband Betuws Primair Passend Onderwijs (BePO) hebben hiervoor de handen in elkaar geslagen en vanaf 2017 een peuterconsulent voor de betrokken instellingen en scholen beschikbaar gesteld. Uit de evaluaties van het project blijkt dat de peuterconsulent de beoogde toegevoegde waarde levert. De gemeente heeft het samenwerkingsverband gevraagd de inzet van de peuterconsulent in 2019-2020 te continueren. In deze routekaart staat beschreven welke doelen de gemeente en het samenwerkingsverband willen bereiken met de inzet van de peuterconsulent, hoe de inzet van de peuterconsulent wordt vormgegeven en hoe instanties gebruik kunnen maken van deze diensten.
Opsteller	BePO directeur en peuterconsulent
Status	Versie 2.0
Datum	Concept versie november 2019
Communicatie	De BePO directeur communiceert de routekaart met de gemeente en de lokale schoolbestuurders. De peuterconsulent communiceert het plan met de betrokken instellingen uit peuterspeelzalenwerk, kinderopvang en het basisonderwijs.

1. Ambitie

Jonge kinderen verdienen het een goede start te kunnen maken in het basisonderwijs. Vooral voor de kinderen die extra ondersteuning nodig hebben is het van belang dat de overstap van peuterspeelzaal/kinderopvang naar het basisonderwijs goed verloopt. Voor de basisschool is het belangrijk dat zij meteen over de juiste informatie over het kind kunnen beschikken zodat zij vanaf de eerste schooldag gericht de (extra) ondersteuning kunnen geven die het kind nodig heeft. Voor ouders van 'zorg'-kinderen is het belangrijk vroegtijdig volledig en goed geïnformeerd te worden over de mogelijkheden binnen passend onderwijs en kansen op het gebied van vroegtijdig de passende begeleiding op te starten.

De peuterconsulent speelt hierbij een belangrijke rol. De peuterconsulent zorgt voor de juiste verbinding tussen de instelling van peuterspeelzaalwerk(PSZ)/kinderopvang(KDV) en de basisschool waar het kind onderwijs ontvangt. De peuterconsulent ondersteunt op een laagdrempelige manier de PSZ en KDV en/of wijkteam om de verbinding tussen zorg/onderwijs te optimaliseren en vroegtijdig te organiseren. Daarnaast heeft de peuterconsulent een informatieve adviserende rol richting ouders en scholen.

Waar nodig wordt in samenspraak met de ontvangende school, het sociaal wijkteam (SWT)/gemeente jeugdconsulent een onderwijs-zorgarrangement opgesteld (zie notitie Samenwerking vanuit onderwijs en zorg- route kaart).

Door de inzet van de peuterconsulent willen de samenwerkingspartners (gemeente, schoolbesturen/scholen en het samenwerkingsverband):

- Kinderen van 4 jaar een goede start laten maken op de basisschool. De basisschool kan direct aan de slag met het bieden van passende ondersteuning.
- Ouders ondersteunen in het bepalen en vinden van passende ondersteuning voor hun kind in het basisonderwijs en daar buiten zolang deze buiten de jeugdwet valt. Wanneer dit niet het geval is zal er een jeugdconsulent van de gemeente aansluiten.
- De ondersteuningsbehoeften van peuters met achterstanden in de ontwikkeling op de voorschool/peuterspeelzaal goed in kaart te brengen. Waar nodig en mogelijk wordt er een

start gemaakt vanuit een passende zorgaanbieder (lees zorgaanbieders die buiten de jeugdwet vallen).

- Daar waar nodig de samenwerking voor het jonge kind versterken tussen onderwijs (scholen en samenwerkingsverband) en het sociaal wijkteam (SWT).
- De inzet van de peuterconsulent te koppelen aan initiatieven rond VVE, zorgpreventie, overleg bij vroeghulp, stedelijke overdracht en andere beleidsontwikkelingen.

2. Betrokken partners

- Gemeente Culemborg;
- Samenwerkingsverband Betuws primair passend onderwijs (BePO);
- Alle instellingen uit het peuterspeelzaalwerk en de kinderopvang die actief zijn in de gemeente;
- Alle scholen uit het primair onderwijs in de gemeente;
- Lokale schoolbestuurders uit het primair onderwijs;
- Wijkteams en GGD
- Entrea dagbehandeling, Cambier, Kentalis/Auris en Syndion
- Verschillende zorgaanbieders in de gemeente

3. Doelen & resultaten

Doel:

In de gemeente Culemborg functioneert een hechte samenwerking tussen de instellingen uit het peuterspeelzaalwerk/kinderopvang en de basisscholen. Deze samenwerking zorgt ervoor dat jonge kinderen een goede start kunnen maken in het basisonderwijs. De peuterconsulent ondersteunt de verbinding tussen de betrokken instellingen en scholen.

Resultaten:

- (1) De overstap tussen peuterspeelzaalwerk/kinderopvang en de basisschool verloopt voor het kind soepel.
- (2) De peuterconsulent ondersteunt het overstapproces zodanig dat het kind direct van de basisschool de juiste (extra) ondersteuning ontvangt.
- (3) De betrokken instellingen vanuit peuterspeelzaalwerk/kinderopvang, ouders en de lokale basisscholen zijn tevreden over de ondersteuning die zij ontvangen van de peuterconsulent.
- (4) De peuterconsulent werkt constructief samen met het de leidster(s), het wijkteam, de GGD en zorgaanbieders om met ouders de juiste ondersteuning te organiseren voor een optimale ontwikkeling van hun kind.
- (5) De gemeente is in staat op grond van beschikbare monitorinformatie een weloverwogen besluit te nemen over de voortzetting van het peuterproject in 2020.

4. Aanpak

De peuterconsulent voert de volgende taken uit:

- Beantwoorden van hulpvragen van peuterleidsters/ zorgcoördinatoren PSZ/KDV, ouders en wijkteam over onderwijs (ondersteunings)behoeften van kinderen met als doel een betere aansluiting van leerling en basisschool.
- Observeren van peuters (in een later stadium beginnende kleuters) en naar aanleiding daarvan (handelings)advies uitbrengen met als doel de ontwikkeling van peuters te stimuleren en een betere aansluiting op het basisonderwijs te creëren. De peuterconsulent brengt de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van het kind in kaart.
- Afstemming met hulpverlenende instanties, ouders en andere betrokkenen.

- Deelname aan de casusbesprekingen van Integrale Vroeghulp, met als doel expertise vanuit het onderwijs in te brengen in dit overleg en zo vragen over passend onderwijs te kunnen beantwoorden. En om afstemming tussen onderwijs en zorg te optimaliseren.
- Inhoudelijke bijdrage leveren tijdens VVE bijeenkomsten in de gemeente.
- Deelname aan overleg over verder optimaliseren van de doorgaande lijn tussen peuterspeelzaal en/of kinderdagverblijf, basisschool en jeugdzorgverlener.
- Monitoren van aantal en inhoud van hulpvragen, met als doel beleidsinformatie voor zowel gemeente Culemborg als BePO te genereren.
- Landelijke informatie over de overgang van voorschool naar basisschool koppelen aan de lokale situatie.

5. Routekaart

Er bestaan kortweg twee soorten hulpverlening vanuit de Peuterconsulent

1. **Helpdesk;** allerlei hulpvragen rondom opvoeding én ontwikkeling van peuters, telefonisch, via mail of middels een afspraak op locatie. Hiervan wordt door de peuterconsulent in principe geen verslaglegging gedaan. Denk hierbij aan vragen vanuit het wijkteam, CB, ouders, medewerkers PSZ/KDV, scholen ed. Ook kan hierbij gedacht worden aan gezamenlijke unanieme casusbesprekingen, ideeën rondom verbetering aanpak op de groep, adviezen voor verwijzing maar ook gesprekken met ouders.
2. **Hulp peuterconsulent;** Consultatie en advies individuele peuter. Deze aanvraag met toestemming van ouders loopt via Docu ware op de BePO website. Hier worden adviezen op maat gegeven voor aanpak op dat moment op de groep en eventueel thuis of er wordt hulp vanuit de zorg ingeregeld en de onderwijsbehoeften worden in kaart gebracht voor de overstap naar school. Waar nodig wordt de overstap naar een passende school met ouders begeleidt en geeft de peuterconsulent ambulante begeleiding (licht) in het eerste half jaar in groep 1 van een reguliere schoolsetting.

Voor het gebruik van de helpdesk is geen routekaart. Het is laagdrempelig en met werkt met korte lijnen. De peuterconsulent heeft een groot netwerk binnen de gemeente.

Stappenplan inzet hulp Peuterconsulent (consultatie en advies).

1. Signalering van de zorg rondom een peuter
 - Ouders en/of pedagogisch medewerkers hebben vroegtijdig (>3 jr) zorgvragen rondom de ontwikkeling van een kind m.b.t. de start op het basisonderwijs.
 - De ouders worden er meteen op de hoogte gebracht door de pedagogisch medewerker.
2. Start van dossiervorming
 - De pedagogisch medewerkers stellen de pedagogisch coaches op de hoogte van hun zorg en vragen om advies t.b.v. verbetering van het probleem.
 - De KIIJK! signaleringslijst (of een ander observatie instrument) wordt in een breed referentiekader ingevuld. De eerste interventies worden planmatig uitgevoerd, geëvalueerd en vastgelegd in een kinddossier (plan van aanpak, actieplan), waar mogelijk.
3. Hulpvraag t.a.v. passend onderwijs

- Wanneer de eerste interventies te weinig effect hebben gehad en de hulpvraag t.a.v. aansluiting onderwijs blijft dan wordt het voorstel richting ouders gedaan de peuterconsulent te benaderen voor afstemming en begeleiding richting het onderwijs. Of wanneer ouders een hulpvraag hebben.
 - Ouders en de pedagogisch coach formuleren samen de concrete hulpvraag.
4. Aanvraag hulp peuterconsulent
- De pedagogisch coach heeft de hulpvraag helder gekregen met de ouders en dient, na toestemming van ouders, bij BePO een verzoek in voor advies, ondersteuning en/of begeleiding door de peuterconsulent.
 - De pedagogisch coach vult het aanvraagformulier in op de BePO website (via docuware)
5. Begeleiding en vervolg opbouw dossier
- De peuterconsulent doet onderzoek m.b.v. gesprek medewerkers en ouders, het kinddossier, observatie(s), afstemming hulpverlening etc. om waar wenselijk op maat handelingsadviezen aan kinderopvang en/of ouders te geven en om de ondersteunings- en ontwikkelingsbehoeften in kaart te brengen m.b.t. het volgen van (regulier) onderwijs. Het onderzoekende gedeelte neemt maximaal 1 maand in beslag vanaf eerste aanmelding, het vervolgtraject is wisselend per casus en kan maximaal een jaar duren (kind is dan 4,5 jaar).
 - De peuterconsulent heeft overleg omtrent de ontwikkelingen in het onderzoekstraject met de pedagogisch coach én ouders en in een later stadium ook met school.
6. De adviezen, begeleiding en evaluatie
- De peuterconsulent geeft advies omtrent begeleiding op de groep, waar wenselijk opvoedingstips t.a.v. specifieke hulpvraag, interventies vanuit experts zoals huisarts, CB, logopedist, fysiotherapeut, kindertherapeut, spelbegeleider etc. Wanneer meer bijv. passend onderzoek of plaatsing (bijv. vroegbehandeling Kentalis, Entrea, Syndion of S(B)O), thuisbegeleiding wenselijk is zal de peuterconsulent samen optrekken met het SWT en gemeente, gezien hier beschikkingen voor nodig zijn (zie notitie Beleidsregels jeugd?). Peuterconsulent coacht in 't proces.
 - De Pedagogisch medewerkers zorgen voor de overdracht middels het vaste overdrachtsformulier én bespreken het kinddossier in een warme overdracht op de ontvangende school. Voor VVE leerlingen verplicht! Dit kan met hulp van de peuterconsulent om het één en ander te vertalen richting onderwijs. Indien nodig is de pedagogisch coach daarbij aanwezig.
 - De peuterconsulent begeleidt waar nodig de overstap naar het juiste onderwijsconcept en kan in een reguliere groep 1 een half jaar preventief ambulante begeleiding geven aan de leerkracht van groep 1. Ook hierbij worden ouders meegenomen.
- Er wordt door de peuterconsulent een logboek bijgehouden en met aanvrager, ouders en andere betrokken (met toestemming van ouders) gedeeld.